ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 20.9.2024 г.
COM(2024) 426 final

2024/0234 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаване на механизъм за сътрудничество по заемите за Украйна и за предоставяне на извънредна макрофинансова помощ на Украйна

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

ЕС твърдо подкрепя Украйна, чието бъдеще е в ЕС. ЕС подкрепя независимостта, суверенитета и териториалната цялост на Украйна в рамките на международно признатите ѝ граници и е непоколебим в ангажимента си да предоставя политическа, финансова, икономическа, хуманитарна, военна и дипломатическа подкрепа[1]. С оглед на ескалиращата агресия на Русия е необходимо да се действа бързо, за да се гарантира, че Украйна има достъп до ресурсите, от които спешно се нуждае. Настоящото предложение има за цел да се гарантира създаването преди края на тази година на нов механизъм за мобилизиране на средства за Украйна, като също така в предложението се предвижда извънредна макрофинансова помощ (МФП) за посрещане на тези неотложни нужди.

На 24 февруари 2022 г. Русия започна пълномащабно военно нашествие срещу Украйна с опустошителни последици за Украйна и нейния народ. Неотдавнашната ескалация на бруталната военна агресия на Русия срещу Украйна е потвърждение на нейната готовност да нарушава основните права на Украйна на независимост, суверенитет и териториална цялост в рамките на международно признатите ѝ граници и да унищожи жизнеспособността ѝ като държава. Смелостта, куражът и решимостта на украинския народ да защитава страната си заслужават дълбоко уважение и благодарност.

ЕС, заедно със своите държави членки, недвусмислено осъди действията на Русия и предложи безпрецедентна подкрепа на Украйна. От избухването на войната насам ЕС, държавите му членки и европейските финансови институции заедно предоставиха на Украйна и нейния народ широкообхватна помощ, възлизаща на 118 милиарда евро. Това отразява ангажимента на ЕС да помага на Украйна толкова дълго и толкова активно, колкото е необходимо.

Засилената агресия на Русия обаче увеличи нуждите на Украйна от финансиране. Ясно е, че ще са необходими допълнителни източници на финансиране както от ЕС, така и от международната общност. Нуждите на Украйна от финансиране за 2025 г. ще надхвърлят съществуващите прогнози на Международния валутен фонд (МВФ), който направи допускането в четвъртия преглед на програмата си, че войната ще приключи до края на 2024 г. Това допускане изглежда все по-невероятно и в наскоро приетата бюджетна декларация на Украйна, изготвена в сътрудничество с МВФ, се добавя прогноза за допълнителни 12 милиарда щатски долара към нуждите на страната от финансиране за 2025 г., с което общият им размер достига 38 милиарда щатски долара. Украйна прилага мерки за увеличаване на приходите и намаляване на несъществените разходи, но понастоящем възможностите за допълнителни съкращения и за национални мерки за посрещане на допълнителните нужди са ограничени. Едно допълнително широкообхватно увеличаване на данъците би могло да навреди на икономическата активност, която вече е изложена на допълнителен риск вследствие на продължаващите атаки срещу ключова енергийна и друга инфраструктура, както и недостига на работна ръка, причинен от продължаващото разселване на хора и мобилизирането на войници. Бързата финансова подкрепа е от жизненоважно значение, за да се помогне на Украйна

[1] Заключения на Европейския съвет, 27 юни 2024 г.; Документ EUCO 15/24.

да поддържа основните държавни функции, да гарантира макроикономическата стабилност и да възстанови критичната инфраструктура. Тези нужди се добавят към значителната необходимост от средносрочно възстановяване и реконструкция.

В изявлението си от срещата на върха от 14 юни 2024 г.[2] лидерите на Г-7 потвърдиха отново решимостта си да продължат да предоставят на Украйна военна, бюджетна и хуманитарна подкрепа, както и подкрепа за нейната реконструкция. За тази цел лидерите на Г-7 обявиха стартирането на заеми за ускоряване на извънредните приходи за Украйна (Extraordinary Revenue Acceleration Loans), за да се предоставят приблизително 50 милиарда щатски долара допълнително финансиране до края на 2024 г.

С представеното днес предложение се прави крачка напред, като се гарантира, че непрекъснатата подкрепа за Украйна може да се осъществява чрез колективен подход на международната общност. Това ще стане възможно чрез създаването на механизъм, с който се предоставя подкрепа на Украйна да обслужва и погасява заеми от партньори от Г-7 заедно с нов извънреден заем за МФП от ЕС.

Мобилизиране на извънредни приходи в подкрепа на заеми за Украйна

Като част от санкциите, наложени от ЕС на Русия в отговор на действията ѝ в Украйна, активите на Централната банка на Русия, държани от финансови институции в държавите членки, са блокирани от февруари 2022 г[3]. Държаните в ЕС активи на стойност приблизително 210 милиарда евро представляват по-голямата част от тези блокирани активи в световен мащаб. Забраната за сделки с тези активи води до извънредно и неочаквано натрупване на парични средства в счетоводните баланси на централните депозитари на ценни книжа[4]. В зависимост от равнището на лихвените проценти извънредните приходи се оценяват на до 4—5 милиарда евро годишно.

Тези неочаквани и извънредни приходи не представляват държавни активи и не е необходимо да бъдат предоставяни на Централната банка на Русия съгласно приложимите правила, дори след приключване на блокирането. Тъй като те са резултат от прилагането на ограничителните мерки[5], централните депозитари на ценни книжа не могат да очакват да спечелят от тях.

---

2 Комюнике на лидерите на Г-7 от Пулия, 14 юни 2024 г.

3 Решение (ОВППС) 2022/335 на Съвета от 28 февруари 2022 г. за изменение на Решение 2014/512/ОВППС относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна (ОВ L 57, 28.2.2022 г., стр. 4).

4 Централните депозитари на ценни книжа се определят съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012 (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 1).

5 По-специално забраната, предвидена в член 1а, параграф 4 от Решение 2014/512/ОВППС на Съвета от 31 юли 2014 г. относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна, и член 5а, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 833/2014 на Съвета от 31 юли 2014 г. относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна (ОВ L 229, 31.7.2014 г., стр. 1).

В Решение (ОВППС) 2024/577 на Съвета[6] се предвиждат мерки, приложими от 15 февруари 2024 г., за установяване на правила за заделяне на извънредните приходи, произтичащи от блокирането. През май 2024 г. това беше последвано от мерки за използване на произтичащите от това нетни печалби в полза на Украйна[7]. Понастоящем те се използват под формата на финансов принос в подкрепа както на военните цели, така и на целите на реконструкцията. Понастоящем с ограничителните мерки на Съюза се предвижда 90 % от финансовия принос да бъдат разпределени за Европейския механизъм за подкрепа на мира, а 10 % — за механизма за Украйна. Това отразява спешните военни нужди на Украйна. Съответните правила относно ограничителните мерки обаче позволяват преразглеждане на това разпределение.

Механизъм за сътрудничество по заемите за Украйна

През юни 2024 г. Европейският съвет прикани Комисията, върховния представител и Съвета да продължат работата за осигуряване на допълнително финансиране за Украйна до края на годината. В съответствие с резултатите от срещата на върха на Г-7 това ще бъде под формата на заеми, обслужвани и погасявани чрез бъдещи потоци от извънредните приходи. Европейският съвет поясни, че тази схема има за цел да направи възможно обслужването и погасяването не само на заем от ЕС, но и на други партньори от Г-7. Европейският съвет заключи също, че активите на Русия следва да останат блокирани, докато Русия не прекрати агресивната си война срещу Украйна и не я компенсира за вредите, причинени от войната. Това представлява ангажимент за запазване на блокирането на активите и следователно за събирането на финансовите средства, набрани от извънредните печалби, което предлага източник на средства за обслужване и погасяване на заемите на Украйна, докато не бъде налична компенсация от Русия за изплащане на заемите.

С настоящото предложение партньорите от Г-7 ще получат подкрепа за отпускането на заеми за Украйна успоредно с извънредния заем от ЕС за МФП, за да се достигне общата сума, предвидена на срещата на върха на Г-7. По-конкретно с настоящото предложение ще се създаде механизъм за сътрудничество по заемите за Украйна, за да се предостави на Украйна безвъзмездна финансова подкрепа с цел да ѝ се помогне при погасяването на заемите, предоставени от партньорите от Г-7. Погасяването на заемите ще бъде подкрепено от постъпления от бъдещите потоци на извънредни печалби, произтичащи от блокираните активи на Русия в Съюза, както и от други източници, включително извънредни приходи, генерирани в други съответни юрисдикции.

Механизмът за сътрудничество по заемите за Украйна ще изплаща редовно получените суми, така че Украйна да може да покрие главницата и лихвите по допустимите заеми на ЕС и други заемодатели от Г-7 на пропорционална основа в зависимост от главницата на всеки заем.

Остатъчният риск се поема от всеки заемодател за съответните му заеми. В споразумение за заем с Украйна ще се поясни, че след изплащането на компенсация от агресора, тези средства ще гарантират погасяването на заемите от Украйна. Тъй като

---

6 Решение (ОВППС) 2024/577 на Съвета от 12 февруари 2024 г. за изменение на Решение 2014/512/ОВППС относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна (ОВ L, 2024/577, 14.2.2024 г.).

7 Решение (ОВППС) 2024/1470 на Съвета от 21 май 2024 г. за изменение на Решение 2014/512/ОВППС относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна (ОВ L, 2024/1470, 22.5.2024 г.).

заемите са подкрепени от приходите от блокираните руски активи, те няма да увеличат дълговата тежест на Украйна.

За да се приведе в действие механизмът за сътрудничество по заемите за Украйна, разпределението на сумата, платена от централните депозитари на ценни книжа, както е посочено в Решение (ОВППС) 2024/1470 на Съвета и приложение XLI към Регламент (ЕС) № 833/2014 на Съвета, ще трябва да бъде коригирано. Комисията и върховният представител подготвят правните предложения за актове за изпълнение за изменение на разпределението. Освен това, за да се изглади профилът на плащанията за цялата бюджетна подкрепа от Съюза за Украйна, графикът на плащанията по механизма за Украйна може да бъде изменен. Комисията наблюдава общото равнище на финансовата подкрепа за Украйна и може да изготви предложение за изменение на този график на плащанията според необходимото.

Следващите месеци ще бъдат от решаващо значение за демонстриране на колективния ангажимент на Г-7 под формата на такива заеми, което изисква координирани международни усилия и тясно сътрудничество между международните партньори. Наложително е предложенията да бъдат приети преди края на октомври, така че заемът от Съюза да може да бъде отпуснат преди края на 2024 г. за бъдещи плащания на траншове и за да се даде възможност за използване на вече предоставената гаранция от маржа.

Финансова помощ от ЕС за Украйна

Настоящото предложение ще допълни текущата подкрепа. ЕС, неговите държави членки и европейските финансови институции заедно предоставиха над 118 милиарда евро под формата на безвъзмездни средства и заеми в подкрепа на военните усилия и икономиката на Украйна, като спомогнаха за поддържането на основни услуги и осигуряването на ранна реконструкция, хуманитарна помощ и помощ за бягащите от войната. Като част от военната помощ ЕС предоставя 6,1 милиарда евро военна подкрепа чрез Европейския механизъм за подкрепа на мира, който ще се увеличи през 2024 г. чрез използване на приходи от блокирани руски активи. От горепосочената обща сума над 45 милиарда евро са предоставени или гарантирани от бюджета на ЕС под формата на бюджетна подкрепа, както и хуманитарна и спешна помощ. Това включва плащания в размер на 25,2 милиарда евро по четири операции за макрофинансова помощ, за да се помогне на Украйна да посрещне спешните нужди от финансиране, и плащания в размер на 12,2 милиарда евро до момента по линия на механизма за Украйна.

Значителната макрофинансова помощ от ЕС за Украйна през 2022 г. и 2023 г. допринесе в голяма степен за макроикономическата стабилност на Украйна. Стабилизирането на публичните финанси позволи на Украйна да поддържа основни услуги за своя народ, както и да освободи ресурси за императивното — военната отбрана срещу агресията на Русия. Помощта спомогна и за постигането на напредък в осъществяването на ключови икономически реформи. През 2024 г. доказаните резултати от реформите на Украйна проправиха пътя за приемането на механизма за Украйна в размер на 50 милиарда евро — средносрочен инструмент, който да осигури на Украйна непрекъснат, предвидим и гъвкав източник на финансиране до 2027 г., като същевременно се гарантира, че Украйна продължава основните реформи, особено с оглед на пътя си към присъединяване. В този контекст украинските органи приеха плана за Украйна — всеобхватната програма за реформи за периода 2024—2027 г. Финансирането по линия на механизма ще помогне на Украйна да поддържа

функционирането на своята администрация, да предоставя основни обществени услуги и да подкрепя възстановяването и реконструкцията. Планът за Украйна съдържа ключови реформи и инвестиции, които могат да стимулират устойчив икономически растеж и да привлекат инвестиции, за да се увеличи потенциалът за растеж на страната в средносрочен и дългосрочен план. Само през 2024 г. се очаква по механизма да бъдат отпуснати 16 милиарда евро по стълб I, преди всичко при условие че мерките по плана за Украйна бъдат изпълнени навреме и успешно, което го прави не само важен източник на финансиране, но и ключовата рамка в основата на усилията на Украйна за реформи.

В настоящото предложение се предвижда извънредна МФП за посрещане на нарасналите нужди. Тази помощ ще бъде предоставяна по предвидим, непрекъснат, организиран и навременен начин, така че да се финансират непосредствените нужди, да се възстанови критичната инфраструктура и да се предложи първоначална подкрепа за устойчиво следвоенно възстановяване, за да се подпомогне Украйна по пътя ѝ към европейска интеграция. Изплащането ще бъде обвързано с предварителни условия и условия на политиката, които ще бъдат определени в меморандум за разбирателство между Комисията и Украйна („МР“). Тези условия следва да бъдат в съответствие с качествените и количествените стъпки, съдържащи се в плана за Украйна.

Приносът на ЕС чрез извънредната МФП ще осигури фискално пространство на Украйна, за да избере как да изразходва средствата в съответствие с най-неотложните си нужди, включително възстановяването и реконструкцията си, както и самоотбраната си срещу агресивната война на Русия. В този контекст е подходящо Украйна да поеме ангажимент за насърчаване на сътрудничеството със Съюза в областта на възстановяването, реконструкцията и модернизацията на отбранителната си промишленост в съответствие с целите на Програмата за европейската отбранителна промишленост (ПЕОП) и други съответни програми на Съюза.

За да се осигури стабилна финансова база, заемът за МФП за Украйна следва (по същия начин като инструмента МФП+ и свързаната със заема част от механизма за Украйна, чрез които се предоставя финансова подкрепа на Украйна от 2023 г. насам) да бъде подкрепен с гаранция от наличния марж в бюджета на ЕС, т.е. бюджетното пространство над тавана за плащания по многогодишната финансова рамка (МФР) до тавана на собствените ресурси. Така ще се осигури висока степен на защита и сигурност за инвеститорите, ще се избегне обезпечаването на заеми с провизии или създаването на национални гаранции, без да се изискват промени в размера или таваните на МФР[8]. Поради това решението за отпускане на новия заем за МФП следва да бъде взето преди края на тази година.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Подкрепата по операцията за МФП ще бъде съгласувана и ще допълва дейностите, финансирани съгласно Регламент (ЕС) 2024/792[9], Регламент (ЕС) 2021/947[10] и

[8] Това е възможно предвид изменението на Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 11). Това позволи условните задължения, произтичащи от финансовата помощ за Украйна, налична за 2023 г. и 2024 г., да бъдат третирани по същия начин като финансова помощ за държавите членки.

[9] Регламент (ЕС) 2024/792 на Европейския парламент и на Съвета от 29 февруари 2024 г. за създаване на механизъм за Украйна.

Регламент (ЕО) № 1257/96[11], съгласно съответните цели, интервенционна логика и правила на тези инструменти.

По-специално заемът за МФП е в допълнение на подкрепата, предоставена от ЕС по линия на механизма за Украйна. Специално внимание се обръща на съгласуваността и взаимно засилващото се действие на операцията за МФП и на изпълнението на механизма. По-специално отпускането на заема за МФП ще бъде свързано със задоволителното изпълнение на условията на политиката, определени в МР, което ще бъде в съответствие с качествените и количествените стъпки, съдържащи се в приложението към Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета за одобряване на оценката на плана за Украйна[12] и всички негови изменения до влизането в сила на МР. Освен това за целите на заема за МФП следва да се прилагат механизмът за добро финансово управление и контрол, създаден съгласно механизма за Украйна, както и предвидените в рамковото споразумение във връзка с механизма права, отговорности и задължения, , които следва да гарантират финансовите интереси на Съюза.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Подкрепата по линия на механизма за сътрудничество по заемите за Украйна ще бъде в съответствие с прилагането на ограничителни мерки (санкции) срещу Русия. Тя ще бъде в съответствие и със заключенията на Европейския съвет от 27 юни 2024 г., в които Комисията, върховният представител и Съветът се приканват да продължат работата по предоставянето на допълнително финансиране на Украйна до края на годината под формата на заеми, обслужвани и погасявани чрез бъдещи потоци от извънредни приходи, заедно с партньорите от Г-7, в подкрепа на текущите и бъдещите военни и бюджетни нужди и нужди от реконструкция на Украйна.

Освен това статутът на страна кандидатка, предоставен от Европейския съвет на 23 юни 2022 г., и решението на Европейския съвет от 14—15 декември 2023 г. за започване на преговори за присъединяване с Украйна твърдо закрепва Украйна на пътя ѝ към европейска интеграция. Ето защо целият отговор на ЕС в подкрепа на устойчивостта и възстановяването на Украйна — включително чрез механизма за сътрудничество по заемите за Украйна и операцията за МФП, които, от своя страна, ще бъдат в съответствие с механизма за Украйна и ще го подкрепят — също ще допринесе за ранната фаза на предприсъединителния процес на Украйна.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Член 212 от ДФЕС е подходящо правно основание за програмите за финансова помощ, предоставяни от Съюза на трети държави, които не са развиващи се държави, и е правното основание, използвано за предишни заеми за МФП.

---

[10] Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юни 2021 г. за създаване на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество – Глобална Европа, за изменение и отмяна на Решение № 466/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) 2017/1601 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета (ОВ L 209, 14.6.2021 г., стр. 1).

[11] Регламент (ЕО) № 1257/96 на Съвета от 20 юни 1996 г. относно хуманитарната помощ (ОВ L 163, 2.7.1996 г., стр. 1).

[12] Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета от 14 май 2024 г. за одобряване на оценката на плана за Украйна (ОВ L, 2024/1447, 24.5.2024 г.).

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Принципът на субсидиарност е спазен, доколкото необходимостта от общ отговор при предоставянето на адекватна подкрепа на Украйна не може да бъде удовлетворена в достатъчна степен самостоятелно от държавите членки и следователно, поради мащаба и последиците си, може да бъде постигната по-добре от ЕС. Основните причини са бюджетният капацитет и бюджетните ограничения на национално равнище и нуждата от висока степен на координация между донорите за постигане на максимален обхват и ефективност на подкрепата, като същевременно се ограничава тежестта върху административния капацитет на украинските органи, който е много претоварен при настоящите обстоятелства. ЕС е в уникалната позиция да предостави външна помощ на Украйна за покриване на спешни нужди от финансиране, по-специално чрез предоставяне на краткосрочна и дългосрочна помощ под формата на заеми и безвъзмездна финансова подкрепа при преференциални условия по предвидим, непрекъснат, организиран и навременен начин.

- **Пропорционалност**

Механизмът за сътрудничество по заемите за Украйна и операцията за МФП се предлагат като целенасочен отговор на специфичните обстоятелства в Украйна, дължащи се на руската агресивна война.

Продължаващата непровокирана и неоправдана военна агресия от страна на Русия изисква предоставянето на допълнителна финансова помощ на Украйна в съответствие с целите и условията, описани в настоящото предложение.

Предложената финансова подкрепа за Украйна се счита за адекватна по размер въз основа на нарасналите нужди от финансиране, като същевременно се взема предвид голямата несигурност в условията на война.

Общият размер на финансирането, предоставено на Украйна чрез извънредната операция за МФП и допустимите двустранни заеми, които ще бъдат обслужвани и погасявани чрез бъдещи потоци от извънредни приходи през механизма за сътрудничество по заемите за Украйна, съответства на инициатива на Г-7, която гарантира широко споделяне на тежестта с партньорите в международен план, и не надхвърля необходимото за желаната цел за подкрепа на прогнозните бюджетни нужди на Украйна.

- **Избор на инструмент**

Подходящият инструмент е регламент, тъй като в него се предвиждат пряко приложими правила за изпълнението на механизма за сътрудничество по заемите за Украйна и макрофинансовата помощ.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Предложението следва поредица от операции за макрофинансова помощ, предоставена на Украйна от 2015 г. насам. Минали последващи оценки на предишни операции за МФП за Украйна показаха, че като цяло те са били много уместни по отношение на своите цели, финансов пакет и условия на политиката. По-специално, операциите по линия на МФП доказаха своята значимост за подпомагането на Украйна при

справянето с проблемите, свързани с платежния баланс, и при провеждането на ключови структурни реформи за стабилизиране на икономиката и повишаване на устойчивостта на външната ѝ позиция. Те са дали възможност за фискални икономии и финансови ползи и са изиграли ролята на катализатор за допълнителна финансова подкрепа и доверие на инвеститорите. Беше установено, че условията, свързани с операциите по линия на МФП, допълват свързаните с тях програми на МВФ. Това създаде политически укрепващ ефект, който допринесе за мобилизирането на украинските органи около основни реформи, особено в области на структурната политика, които са обхванати в по-малка степен от други международни донорски програми.

С инструмента МФП+ през 2023 г. общата финансова подкрепа достигна максималното равнище от 18 милиарда евро, което помогна на Украйна да покрие непосредствените си нужди от финансиране през 2023 г. чрез инструмент за стабилна, предвидима и значителна финансова подкрепа. Това финансиране изигра важна роля за поддържане на макроикономическата стабилност, а обвързаността с условия за реформи даде възможност за широкообхватни подобрения в структурната икономическа тъкан на страната. По-специално това включваше укрепване на независимостта на Специализираната прокуратура за борба с корупцията, подобряване на функционирането на правните институции, например чрез назначаване на ръководител на органа за борба с корупцията и подобряване на процеса на подбор на съдии. Освен това Украйна подобри рамката за несъстоятелност и неплатежоспособност и също така постигна значителен напредък към по-ефективна енергийна система и при насърчаването на по-добър бизнес климат.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Предложението е в отговор на призивите на международната общност да се запази твърдият ангажимент да се помогне на Украйна да посрещне спешните си краткосрочни нужди от финансиране, както и да се подкрепят дългосрочните ѝ приоритети за възстановяване и реконструкция. То е продължение на ангажимента, поет на срещата на върха на Г-7 в Пулия на 14 юни 2024 г., за стартиране на „заеми за ускоряване на извънредните приходи за Украйна“ с цел да се предостави на Украйна допълнително финансиране в размер на приблизително 50 милиарда щатски долара до края на 2024 г. При подготовката на настоящото предложение службите на Комисията се консултираха с международни финансови институции и с други двустранни (включително държавите членки и членовете на Г-7) и многостранни донори със значителен опит, включително по отношение на украинската икономика. Освен това Комисията поддържа редовни контакти с украинските органи.

Не беше възможно да се проведе официална консултация със заинтересованите страни поради неотложната необходимост от изготвяне на предложението, така че то да може да бъде прието своевременно от съзаконодателите и да започне да действа преди края на 2024 г. Това ще позволи да се използват възможностите за финансиране, чийто срок на действие изтича в края на 2024 г., както и да се отговори на новите и нарастващи икономически и финансови нужди, причинени от агресивната война на Русия, на които ще трябва да се отговори, както и да се извършат възстановяване и реконструкция. ЕС ще осигури подходяща комуникация и видимост във връзка с целите и действията, осъществявани в рамките на механизма за сътрудничество по заемите за Украйна и операцията за МФП, в Украйна, в Съюза и извън него.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Предложението се основава на тридесетгодишния опит с макрофинансовата помощ, както и на опита в областта на предоставяната от Съюза подкрепа за външна дейност.

Комисията базира настоящото предложение на внимателен анализ, като отчита и данните от международни финансови институции и други компетентни международни институции относно нуждите от финансиране и по-широкообхватното макрофинансово положение на Украйна. Това включва редовни обсъждания на последните прогнози за нуждите на Украйна от финансиране в рамките на международни форуми, като например Г-7 и платформата за донорите за Украйна, както и непрекъснати преки контакти с украинските органи.

- **Оценка на въздействието**

Поради спешния характер на предложението, което има за цел да предостави до края на годината спешна помощ на държава във война, не беше извършена оценка на въздействието. Предварителната оценка на нуждите, които се предлага да бъдат покрити от заемите, подкрепяни по механизма за сътрудничество по заемите за Украйна (включително самата операция за МФП), наред с другото, се основава на последните данни от Международния валутен фонд. Подкрепата по операцията за МФП следва да се основава на поуките и постиженията на операциите за МФП с Украйна от 2015 г. насам, включително операциите за спешна и извънредна МФП през 2022 г. и инструмента МФП+ през 2023 г. при специфичните обстоятелства на продължаващата война. Освен това условията на политиката за заема за МФП следва да бъдат в съответствие със стъпките в плана за Украйна и допълнително да засилят стимулите за неговото изпълнение.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Настоящото предложение не е свързано с пригодността и опростяването на регулаторната рамка.

- **Основни права**

Предварително условие за предоставянето на подкрепа по линия на заема от МВФ е Украйна да продължи да зачита ефективните демократични механизми и институции, включително многопартийната парламентарна система, върховенството на закона, както и да гарантира зачитането на правата на човека, включително на хората, принадлежащи на малцинства.

Ангажиментът за реформи и силната политическа воля на украинските органи са положителен знак, по-специално както се вижда от предоставянето на Украйна на статут на страна кандидатка от Европейския съвет през юни 2022 г. и от решението на Съвета от декември 2023 г. за започване на преговори с Украйна за присъединяване, от подновеното успешно изпълнение на условията на структурната политика, свързани с неотдавнашните операции за МФП за Украйна, и започването на изпълнението на плана за Украйна. След началото на руската агресия украинските органи показаха впечатляваща степен на издръжливост и запазиха ангажимента си да следват тези реформи по прозрачен начин и да работят за постигането на стандартите на ЕС и в съответствие с пътя на страната към европейска интеграция.

За тази цел предварителното условие за операцията за МФП се смята за изпълнено към момента. Същевременно непрекъснатото придържане към това предварително условие

ще бъде допълнително гарантирано от специфични условия в бъдещото споразумение за заем за операцията за МФП. Същото предварително условие за подкрепа е приложимо и за изпълнението на плана за Украйна.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението е напълно съвместимо с таваните на многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2021—2027 г.

Финансирането на механизма за сътрудничество по заемите за Украйна изисква коригиране на правилата за разпределяне на финансовия принос от централните депозитари на ценни книжа, създадени в съответствие с ограничителните мерки на Съюза. Сумите, прехвърлени към механизма за сътрудничество по заемите за Украйна, ще представляват външни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 5 от Финансовия регламент. Освен това механизмът за сътрудничество по заемите за Украйна може да бъде финансиран със суми, получени като допълнителни финансови приноси от държавите членки, трети държави или други източници. Тези приноси ще представляват външни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 2, буква а), точка ii) и букви г) и д) от Финансовия регламент.

По извънредния заем за МФП ще се предостави подкрепа в размер до 35 милиарда евро под формата на заеми на една вноска, която е налична за отпускане до 31 декември 2024 г. Това изисква съответните условия да бъдат изпълнени от Украйна през 2024 г.

Средствата могат да бъдат изплатени наведнъж или на няколко пъти. Изплащането на всички траншове ще се извърши най-късно до 31 декември 2025 г.

В законодателната финансова обосновка, придружаваща настоящото предложение, е предоставена допълнителна информация относно отражението върху бюджета.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

За целите на изпълнението на механизма за сътрудничество по заемите за Украйна Комисията ще сключи споразумение с Украйна, в което се определят условията и задълженията за получаване и използване на безвъзмездната финансова подкрепа.

Освен това Европейският съюз следва да предостави извънредния заем за МФП на Украйна, като по този начин допринесе за усилията на международните партньори на Украйна, изразени по-специално от лидерите на Г-7 през юни 2024 г. в Пулия, да бъдат покрити бюджетните нужди на държавата. Подкрепата ще допринесе за покриването на остатъчния недостиг на външно финансиране на Украйна през периода 2024—2025 г. и се планира да бъде отпусната в една вноска, която може да бъде изплатена на няколко транша. Отпускането на транша ще зависи от задоволителното изпълнение на условията на политиката, договорени в МР и посочени в настоящото предложение. Комисията ще работи в тясно сътрудничество с националните органи, за да наблюдава значимите развития и изпълнението на изискванията и на условията на политиката, договорени в МР. Подкрепата ще бъде управлявана от Комисията. Приложими са специалните разпоредби относно предотвратяването на измами и други нередности, в съответствие с Финансовия регламент, съгласно рамковото споразумение, сключено по механизма за Украйна. Освен това за заема за МФП ще се прилагат системите за управление и контрол, предложени в рамките на плана за Украйна, създаден с

Регламент (ЕС) 2024/792 на Европейския парламент и на Съвета от 29 февруари 2024 г. за създаване на механизъм за Украйна.

Накрая, Комисията ще представи на Европейския парламент и на Съвета доклад относно изпълнението на подкрепата на Съюза за Украйна по механизма за сътрудничество по заемите за Украйна и операцията за МФП, включително оценка. Не по-късно от 31 декември 2027 г. Комисията ще представи на Европейския парламент и на Съвета доклад за последваща оценка на резултатите и ефикасността на приключената подкрепа по операцията за МФП и на степента, до която тя е допринесла за постигане на целите на подкрепата.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Глава I от регламента съдържа общите разпоредби.

В член 1 се определя предметът на регламента, а именно създаването на механизъм за сътрудничество по заемите за Украйна и предоставянето на извънредна макрофинансова помощ на Украйна.

В член 2 се съдържат определенията, приложими съгласно регламента.

Глава II от регламента се отнася до механизма за сътрудничество по заемите за Украйна.

В член 3 се определя целта на механизма за сътрудничество по заемите за Украйна.

В член 4 се описва финансирането на подкрепата по механизма за сътрудничество по заемите за Украйна, включително как държавите членки и заинтересованите трети държави и страни могат да допринесат за механизма за сътрудничество по заемите за Украйна.

В член 5 се описва наличната подкрепа по механизма за сътрудничество по заемите за Украйна.

В член 6 се определят критериите за допустимост, въз основа на които Комисията ще прецени дали даден двустранен заем е допустим по механизма за сътрудничество по заемите за Украйна, и се предвижда, че Комисията одобрява допустимостта на двустранните заеми за механизма за сътрудничество по заемите за Украйна.

В член 7 се посочва, че Комисията ще сключи с Украйна споразумение за МСЗУ за изпълнението на механизма за сътрудничество по заемите за Украйна и се предоставя информация за неговото съдържание и изменение.

В член 8 се посочва начинът, по който се предоставя подкрепата по линия на механизма за сътрудничество по заемите за Украйна.

Глава III от регламента се отнася до извънредната макрофинансова помощ.

В член 9 се описва наличната подкрепа по линия на макрофинансовата помощ от Съюза, включително нейната форма, приложение и наличност.

В член 10 се определя размерът на макрофинансовата помощ от Съюза.

В член 11 се предвижда спазването на предварителните условия, необходими за изплащането на макрофинансова помощ.

В член 12 се посочва, че Комисията ще сключи с Украйна меморандум за разбирателство и се предоставя информация за неговото съдържание и график.

В член 13 се определят условията и процедурата за отпускане на заема за МФП.

С член 14 на Комисията се предоставя правомощието, от името на Съюза, да заема необходимите средства на капиталовите пазари или от финансови институции.

С член 15 се урежда споразумението за заем за МФП и неговото съдържание.

С член 16 се урежда управлението чрез процедури на комитет.

Глава IV от регламента се отнася до заключителните разпоредби.

С член 17 се урежда предоставянето на информация на Европейския парламент и Съвета.

С член 18 се урежда влизането в сила.

2024/0234 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаване на механизъм за сътрудничество по заемите за Украйна и за предоставяне на извънредна макрофинансова помощ на Украйна

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 212 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) От началото на непредизвиканата и неоправдана агресивна война на Русия срещу Украйна на 24 февруари 2022 г. Съюзът, неговите държави членки и европейските финансови институции мобилизираха безпрецедентна подкрепа за икономическата, социалната и финансовата устойчивост на Украйна. Тази подкрепа съчетава подкрепа от бюджета на Съюза, включително извънредна макрофинансова помощ и подкрепа от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР), гарантирана изцяло или частично от бюджета на Съюза, и допълнителна финансова подкрепа от държавите членки.

(2) Предоставянето от страна на Съюза на макрофинансова помощ в размер до 18 милиарда евро съгласно Регламент (ЕС) 2022/2463 на Европейския парламент и на Съвета[13] беше сметнато за подходящ отговор на недостига на финансиране на Украйна за 2023 г. и спомогна за мобилизирането на значително финансиране от други донори и международни финансови институции. Това представляваше

[13] Регламент (ЕС) 2022/2463 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за създаване на инструмент за предоставяне на подкрепа на Украйна през 2023 г. (макрофинансова помощ +) (ОВ L 322, 16.12.2022 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj).

един от основните фактори, допринасящи за макроикономическата и финансовата устойчивост на Украйна в критичен момент.

(3) На 29 февруари 2024 г. с Регламент (ЕС) 2024/792 на Европейския парламент и на Съвета[14] беше създаден механизмът за Украйна като извънреден средносрочен инструмент, който обединява двустранната подкрепа, предоставена от Съюза на Украйна, като гарантира координиране и ефективност. През периода 2024—2027 г. механизмът за Украйна помага за посрещане на финансовите нужди на Украйна и допринася за нейните нужди от възстановяване, реконструкция и модернизация, като същевременно подкрепя усилията ѝ за реформи като част от пътя ѝ за присъединяване към Съюза. Механизмът за Украйна превърна в действие непоколебимия ангажимент на Съюза да предоставя непрекъсната финансова подкрепа на Украйна и нейния народ.

(4) Агресивната война на Русия срещу Украйна причини огромни щети в Украйна, като разходите за възстановяване и реконструкция се оценяват на 486 милиарда щатски долара към 31 декември 2023 г[15]. Освен това Украйна загуби достъп до международните финансови пазари и отбеляза значителен спад в публичните приходи, а публичните ѝ разходи се увеличиха значително. В този контекст могат да бъдат установени съществени нужди от финансиране за следващите години.

(5) На 30 март 2023 г. Международният валутен фонд (МВФ) договори с Украйна четиригодишна програма в размер на 15,6 милиарда щатски долара в рамките на Разширения фонд за финансиране с цел поддържане на икономическата и финансовата стабилност във време на изключително висока несигурност, възстановяване на устойчивостта на дълга и насърчаване на реформи в подкрепа на възстановяването на Украйна в следвоенния период. Целта на програмата, заедно с финансовите гаранции от лидерите на Г-7, Съюза и други донори, е да се задоволят нуждите на Украйна от финансиране на платежния баланс и да се възстанови средносрочната външна жизнеспособност. Към днешна дата четири прегледа на Украйна по линия на Разширения фонд за финансиране са приключени успешно, като по този начин се подчертава твърдият ангажимент на украинските власти за провеждането на реформи и разумни политики. Базовият общ недостиг на финансиране през програмния период се оценява от МВФ на 121,9 милиарда щатски долара.

(6) С оглед на изключително високата несигурност във връзка с перспективите, по повод четвъртия преглед на програмата МВФ представи и актуализиран неблагоприятен сценарий, в който се отчита икономическият шок от възможна по-интензивна война, която да продължи през 2025 г. В резултат на неблагоприятното въздействие върху икономическите нагласи, на миграцията, на нарастващия натиск върху енергийните доставки, на влошаването на капацитета за износ и по-специално на разходите за отбрана, съществува риск общият недостиг на финансиране при този неблагоприятен сценарий да нарасне до 140,7 милиарда щатски долара през програмния период на МВФ. Предвид продължаващата интензивност на войната и вредите, нанесени на критичната

[14] Регламент (ЕС) 2024/792 на Европейския парламент и на Съвета от 29 февруари 2024 г. за създаване на механизъм за Украйна (ОВ L, 2024/792, 29.2.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

[15] Украйна — Трета бърза оценка на щетите и потребностите (RDNA3); февруари 2022 г. — декември 2023 г.

гражданска инфраструктура на Украйна от увеличените широкомащабни нападения от страна на руския агресор, Украйна трябва да мобилизира значителни допълнителни ресурси за своите бюджетни и дългосрочни приоритети за възстановяване и реконструкция. С оглед на това и като се има предвид, че остатъчният недостиг на финансиране продължава да надхвърля ресурсите, които вече са предоставени от Съюза и от други донори и институции, включително МВФ, Съюзът следва да продължи да осигурява подходящ отговор.

(7) В своето комюнике от 14 юни 2024 г. лидерите на Г-7 потвърдиха отново непоколебимата си подкрепа за Украйна и силния си ангажимент да помогнат на Украйна да задоволи спешните си краткосрочни нужди от финансиране, както и да подкрепят дългосрочните ѝ приоритети за възстановяване и реконструкция. За тази цел лидерите на Г-7 обявиха стартирането на заеми за „ускоряване на извънредните приходи“ за Украйна, за да се предоставят до края на 2024 г. приблизително 50 милиарда щатски долара допълнително финансиране за военните и бюджетни нужди на Украйна и за нуждите ѝ от реконструкция. Лидерите на Г-7 обявиха намерението си да предоставят финансиране, което ще бъде обслужвано и изплащано чрез бъдещи потоци от извънредни приходи, произтичащи от блокирането на руски държавни активи, държани в Европейския съюз и други съответни юрисдикции.

(8) В заключенията си от 27 юни 2024 г. Европейският съвет прикани Комисията, върховния представител и Съвета да продължат работата, като същевременно разгледат всички съответни правни и финансови аспекти, за да се осигури допълнително финансиране за Украйна до края на годината под формата на заеми, обслужвани и изплащани чрез бъдещи потоци от извънредни приходи, заедно с партньорите от Г-7, както беше обсъдено от лидерите на Г-7, за да се подпомогнат настоящите и бъдещите военни и бюджетни нужди на Украйна и нуждите ѝ от реконструкция. Европейският съвет също така заяви, че при спазване на законодателството на Съюза активите на Русия следва да останат блокирани, докато Русия не прекрати агресивната си война срещу Украйна, и не я компенсира за вредите, причинени от тази война.

(9) В контекста на продължаващата агресия на Русия срещу Украйна е необходимо да се гарантира, че Украйна получава достатъчна и непрекъсната финансова подкрепа. За тази цел следва да бъде създаден механизъм за сътрудничество по заемите за Украйна, за да се предостави на Украйна безвъзмездна финансова подкрепа с оглед да се подпомогне страната при погасяването на заемите, предоставени в нейна подкрепа. На механизма за сътрудничество по заемите за Украйна следва да се предоставят ресурси, включително от бъдещи потоци на извънредни печалби, произтичащи от блокираните активи на Русия, като тези ресурси редовно се изплащат на Украйна за покриване на главницата, лихвите и всички други свързани разходи по заемите. Освен това, за да може самият Съюз да помогне пряко на Украйна да задоволи нуждите си от финансиране, Съюзът следва да предостави извънредна макрофинансова помощ (МФП) на Украйна, като тази извънредна МФП следва да бъде подкрепена от механизма за сътрудничество по заемите за Украйна.

(10) Съгласно Решение (ОВППС) 2024/1470 на Съвета[16] за изменение на Решение (ОВППС) 2014/512 на Съвета ограничителните мерки, свързани със забраната на трансакции, свързани с управлението на активите и резервите на Централната банка на Русия, следва да останат в сила, докато Русия не прекрати агресивната война срещу Украйна и не компенсира Украйна за вредите, причинени от войната.

(11) На 21 май 2024 г. Съветът измени Регламент (ЕС) № 833/2014 на Съвета[17], с който се привеждат в действие някои мерки, предвидени в Решение (ОВППС) 2024/1470. Тези мерки включват правилата за начина, по който нетните печалби, произтичащи от неочакваните и извънредни приходи, натрупани в централните депозитари на ценни книжа в резултат на прилагането на забраната, предвидена в член 1а, параграф 4 от Решение 2014/512/ОВППС на Съвета[18] и член 5а, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 833/2014, следва да бъдат насочени към подкрепата за Украйна, включително чрез програми на Съюза, които се финансират от бюджета на Съюза, в съответствие с приложимите договорни задължения и с правото на Съюза и международното право в координация с партньорите. По-специално централните депозитари на ценни книжа, които държат активи и резерви на Централната банка на Русия на обща стойност над 1 милион евро, трябва да направят финансов принос към бюджета на Съюза, равняващ се на 99,7 % от извънредните нетни печалби, произтичащи от блокирането на руски активи и натрупващи се от 15 февруари 2024 г. насам.

(12) Този принос е дължим, докато са в сила ограничителните мерки, свързани със забраната на трансакции във връзка с управлението на активите и резервите на Централната банка на Русия, и следователно докато Русия не прекрати агресивната война срещу Украйна и не компенсира Украйна за вредите, причинени от войната.

(13) На [...] г. процентът на сумите на финансовия принос, дължим от централните депозитари на ценни книжа, които ще се използват за подкрепа на Украйна чрез програми на Съюза, определени в Решение 2014/512/ОВППС, беше коригиран на [...] %. На същата дата разпределението на сумите на финансовия принос, платен в бюджета на Съюза като външни целеви приходи, посочени в приложение XLI към Регламент (ЕС) № 833/2014 на Съвета, беше коригирано, за да се разпределят [...] % от този принос за механизма за сътрудничество по заемите за Украйна. Поради това Съюзът предприе необходимите стъпки, за да гарантира продължаването на използването на финансовия принос за механизма за сътрудничество по заемите за Украйна.

(14) Извънредните приходи, произтичащи от блокирането на руски държавни активи, държани в други съответни юрисдикции, различни от Европейския съюз, могат

---

[16] Решение (ОВППС) 2024/1470 на Съвета от 21 май 2024 г. за изменение на Решение 2014/512/ОВППС относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна (ОВ L, 2024/1470, 22.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1470/oj).

[17] Регламент (ЕС) № 833/2014 на Съвета от 31 юли 2014 г. относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна (ОВ L 229, 31.7.2014 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/833/oj).

[18] Решение 2014/512/ОВППС на Съвета от 31 юли 2014 г. относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна (ОВ L 229, 31.7.2014 г., стр. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2014/512/oj).

да бъдат предоставени в подкрепа на механизма за сътрудничество по заемите за Украйна. За тази цел следва да бъде възможно трети държави или други източници да допринасят за механизма за сътрудничество по заемите за Украйна. Освен това държавите членки могат на доброволна основа да допринасят за механизма за сътрудничество по заемите за Украйна, по-специално от приходите, които се натрупват в държавата от блокирането на руски държавни активи. Тези приноси следва да представляват външни целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 2, буква а), точка ii) и букви г) и д) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета[19] („Финансовия регламент“). Освен това трети държави могат да използват пряко извънредните приходи, произтичащи от блокирането на руски държавни активи в рамките на тяхната юрисдикция, за да намалят нуждите от погасяване на всеки съответен двустранен заем, предоставен на Украйна, и по този начин да подкрепят механизма за сътрудничество по заемите за Украйна чрез намаляване на общото равнище на подкрепа, което би било необходимо за посочените заеми.

(15) Подкрепата по механизма за сътрудничество по заемите за Украйна следва да бъде на разположение за покриване на общия размер на главницата, лихвите и всички други свързани разходи по заема, взет от Украйна чрез подписването на споразумението за заем за МФП, както и чрез двустранни споразумения за заем със заемодатели, действащи под егидата на инициативата на Г-7 „Заеми за ускоряване на извънредните приходи за Украйна“, както е заложено в комюникето на Г-7, прието на 14 юни 2024 г. в Пулия.

(16) Подкрепата по механизма за сътрудничество по заемите за Украйна следва да бъде на разположение и да се предоставя по начин, който да гарантира равен достъп както за двустранните заемодатели, така и за извънредния заем за МФП от Съюза. Предоставянето на двустранни заеми чрез посредник не следва да изключва тяхната допустимост за целите на настоящия регламент. Безвъзмездната финансова подкрепа следва да бъде разпределена на Украйна за погасяване на заема за МФП и допустимите двустранни заеми, пропорционално на главницата по съответния заем спрямо сумата на главницата по заема за МФП и по всички допустими двустранни заеми. Разпределението следва да бъде коригирано, след като съответните заеми, включително лихвите и всички други свързани разходи, бъдат изцяло изплатени от Украйна, така че всички бъдещи ресурси да се разпределят за оставащите заеми пропорционално на главницата по заема за МФП или по допустимия двустранен заем спрямо сумата на главницата по всички оставащи заеми. Главницата по всеки заем следва да се разглежда като първоначалната главница, за която е поето задължение в съответната документация за заема, и да не се вземат предвид други фактори, като например погасявания, допълнително финансиране или капитализирани суми.

[19] Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj).

(17) За да се гарантира, че двустранните заеми, предоставени от двустранни заемодатели, могат бързо и ефикасно да бъдат подкрепени от механизма за сътрудничество по заемите за Украйна, Комисията следва да оцени и, когато е уместно, да одобри за подкрепа двустранните заеми, които ще бъдат предоставени от заемодатели, действащи под егидата инициативата на Г-7 „Заеми за ускоряване на извънредните приходи за Украйна“. Когато такива двустранни споразумения за заем са под формата на проект или все още не са влезли в сила, Комисията следва да наблюдава влизането в сила на тези споразумения. За да се гарантира своевременното изплащане на двустранните заеми на Украйна, двустранните споразумения за заем следва да бъдат представени на Комисията до 1 юни 2025 г. и да влязат в сила до 30 юни 2025 г.

(18) Отпускането на подкрепа по механизма за сътрудничество по заемите за Украйна следва да зависи от сключването на споразумение между Комисията и Украйна относно подробните разпоредби за изпълнението на този механизъм и от положителната оценка от страна на Комисията на искане за безвъзмездна финансова подкрепа, представено от Украйна. Украйна следва да предостави на Комисията необходимата информация, за да се гарантира, че с механизма за сътрудничество по заемите за Украйна се подкрепят двустранни заеми до общата сума, дължима на съответния двустранен заемодател. По изключение Комисията би могла по надлежно обосновани причини да оценява и искания за плащания от двустранни заемодатели.

(19) В допълнение към подкрепата по механизма за сътрудничество по заемите за Украйна следва да се предостави извънреден заем за МФП, за да се подпомогне макрофинансовата стабилност в Украйна и да се облекчат ограниченията на Украйна за външно финансиране, по-специално с цел покриване на нуждите на страната от финансиране. Като се има предвид спешният характер на тези нужди от финансиране, заемът за МФП следва да бъде на разположение през 2024 г.

(20) По МФП следва да бъде предоставена подкрепа под формата на заем в размер до 35 милиарда евро. За да се отговори на потенциалните искания за подкрепа на двустранни заеми в рамките на механизма за сътрудничество по заемите за Украйна, като същевременно се гарантира доброто финансово управление на подкрепата от Съюза, която е на разположение съгласно настоящия регламент, размерът на заема за МФП следва да бъде коригиран, като се вземат предвид двустранните заеми за Украйна, одобрени като допустими съгласно механизма за сътрудничество по заемите за Украйна, заедно с размера на главницата, посочен в заявените намерения на трети държави, съобщени на Комисията под егидата на инициативата на Г-7 „Заеми за ускоряване на извънредните приходи за Украйна“. Тази корекция следва да се извърши, при условие че общият размер на всички заеми, за които е поискана подкрепа съгласно настоящия регламент, ще надхвърли 45 милиарда евро.

(21) Подкрепата за Украйна по линия на заема за МФП следва да бъде допълнителна и да допълва подкрепата от Съюза, предоставена съгласно Регламент (ЕС) 2024/792. Когато е възможно, Комисията следва да се стреми да сведе до минимум административната тежест и тежестта на докладване на Украйна.

(22) Подкрепата за Украйна по линия на заема за МФП следва да се предоставя при предварителното условие, че Украйна продължава да поддържа и зачита ефективните демократични механизми, включително многопартийна парламентарна система и върховенството на закона, както и да гарантира

зачитането на правата на човека, включително на лицата, принадлежащи към малцинства. Това предварително условие следва да се прилага и за исканията за изплащане на средства от механизма за сътрудничество по заемите за Украйна, тъй като са свързани със заема за МФП. Същото предварително условие се прилага за подкрепата, предоставяна съгласно Регламент (ЕС) 2024/792, и Комисията следва да изготви своята оценка заедно за двата инструмента.

(23) Комисията следва надлежно да взема предвид Решение 2010/427/ЕС на Съвета[20] и ролята на Европейската служба за външна дейност, когато е целесъобразно.

(24) Заемът за МФП, предоставен съгласно настоящия регламент, следва да бъде свързан с условията на политиката, които ще бъдат определени в Меморандума за разбирателство между Комисията и Украйна (МР). Тези условия следва да бъдат в съответствие с качествените и количествените стъпки, съдържащи се в приложението към Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета[21], и всички негови изменения, направени до момента на приемане на МР. Освен това МР следва да включва ангажимент на Украйна за насърчаване на сътрудничеството със Съюза в областта на възстановяването, реконструкцията и модернизацията на отбранителната промишленост на Украйна в съответствие с целите на Програмата за европейската отбранителна промишленост (ПЕОП) и други съответни програми на Съюза. Следва също така да се предприемат необходимите стъпки за осигуряване на координация и взаимно допълване на двустранните заеми, включително извънредния заем за МФП, с другите донори. В това отношение платформата за донорите за Украйна следва да се използва като вече установен форум за такъв обмен.

(25) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение и с цел по-голяма ефикасност, на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да договори тези условия с украинските органи под надзора на Комитета на представителите на държавите членки в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета[22]. Като се има предвид потенциално значителното въздействие на помощ, чийто размер надхвърля 90 милиона евро, е целесъобразно за операциите над този праг да се използва процедурата по разглеждане. Поради размера на макрофинансовата помощ от Съюза за Украйна процедурата по разглеждане следва да се прилага за приемането на Меморандума за разбирателство, както и за всяко намаляване или отмяна на помощта.

(26) Отпускането на еднократната вноска по линия на заема за МФП следва да зависи от положителната оценка от страна на Комисията на искане за финансиране, подадено от Украйна. Оценката на условията на политиката, определени в МР,

---

[20] Решение 2010/427/ЕС на Съвета от 26 юли 2010 г. за определяне на организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност (ОВ L 201, 3.8.2010 г., стр. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj).

[21] Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета от 14 май 2024 г. за одобряване на оценката на плана за Украйна (ОВ L, 2024/1447, 24.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

[22] Регламент (ЕС) №182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

не следва да засяга оценката на изпълнението на съгласуваните условия по други програми и инструменти на Съюза.

(27) С оглед на принципа на добро финансово управление и за да се улесни управлението на ликвидността от страна на украинските органи и да се осигури предвидимост, Комисията следва да гарантира, че траншовете се изплащат в хода на 2024 г. и 2025 г., като се избягват, доколкото е възможно, значителни отклонения на изплатените суми от тримесечие на тримесечие. Изплащането на тези траншове следва, когато е целесъобразно, да бъде съобразено с графика на изплащане на заема или безвъзмездната финансова подкрепа по стълб I на Механизма за Украйна в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/792. Освен това е целесъобразно да се предвиди възможност за преоценка на нуждите от финансиране на Украйна и за намаляване или отмяна на подкрепата под формата на заеми, ако тези нужди намалеят съществено през периода на разположение на подкрепата по МФП в сравнение с първоначалните прогнози.

(28) Споразумението за заем, което ще бъде сключено между Комисията и украинските органи, следва да съдържа разпоредби, приведени в съответствие с правата, отговорностите и задълженията, предвидени в рамковото споразумение, посочено в член 9 от Регламент (ЕС) 2024/792, подписано между ЕС и Украйна, което влезе в сила на 20 юни 2024 г. По този начин ще се гарантира ефикасна защита на финансовите интереси на Съюза, свързани с извънредната макрофинансова помощ от Съюза, като се предприемат подходящи мерки за предотвратяване на измамите, корупцията и всички други нередности, свързани с помощта, и за борба с тях. В съответствие с Финансовия регламент страната също така ще предоставя необходимите права и достъп на Комисията, OLAF, Европейската сметна палата и, когато е приложимо, Европейската прокуратура, включително от трети страни, участващи в усвояването на средства на Съюза, по време на периода, през който извънредната макрофинансова помощ е на разположение, и след него. Украйна следва също така да докладва на Комисията за нередности във връзка с използването на средствата в съответствие с процедурите, предвидени в рамковото споразумение.

(29) В контекста на нуждите на Украйна от финансиране е целесъобразно финансовата помощ да бъде организирана съгласно диверсифицираната стратегия за финансиране, предвидена в член 220а от Финансовия регламент и установена в него като единен метод на финансиране, което се очаква да повиши ликвидността на облигациите на Съюза и привлекателността и разходната ефективност на емитирането от Съюза.

(30) Чрез дерогация от член 31, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета[23] финансовото задължение от заеми по настоящия регламент не следва да бъде подкрепяно чрез гаранцията за външна дейност, създадена със същия регламент. Подкрепата под формата на заеми съгласно настоящия регламент следва да представлява финансова помощ по смисъла на член 220, параграф 1 от Финансовия регламент. Като се има предвид,

[23] Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юни 2021 г. за създаване на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа, за изменение и отмяна на Решение № 466/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) 2017/1601 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета (ОВ L 209, 14.6.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

че финансовата помощ по заема за МФП е на разположение през 2024 г. и е разрешена в съответствие с член 220, параграф 1 от Финансовия регламент, е целесъобразно гаранцията за финансова помощ за Украйна да бъде мобилизирана над таваните на многогодишната финансова рамка (МФР) и до границите на таваните, посочени в член 3, параграфи 1 и 2 от Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета[24] в съответствие с член 2, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета[25]. Като се вземат предвид финансовите рискове и бюджетното покритие, подкрепата под формата на заеми съгласно настоящия регламент не следва да се провизира, да бъде гарантирана над таваните на МФР, и, чрез дерогация от член 211, параграф 1 от Финансовия регламент, не следва да се определя процент на провизиране.

(31) Като се има предвид трудното положение на Украйна, причинено от военната агресия на Русия, и за да се подкрепи Украйна по пътя ѝ към дългосрочна стабилност, е целесъобразно Съюзът да предостави заем на Украйна при изключително преференциални условия с достатъчно дълъг срок, за да се даде възможност за мобилизиране на гаранцията дори и над таваните.

(32) Подкрепата на Съюза за Украйна съгласно настоящия регламент следва да се управлява от Комисията.

(33) За да се гарантира, че Европейският парламент и Съветът могат да проследяват прилагането на настоящия регламент, Комисията следва редовно да ги информира за развитията, свързани с подкрепата, и да им предоставя съответните документи.

(34) С цел да се гарантира непрестанната ефективност на механизмите, установени с настоящия регламент, Комисията следва редовно да прави преглед на тяхната адекватност и да докладва на Европейския парламент и на Съвета, като по този начин гарантира прозрачност и отчетност.

(35) За да се гарантират еднакви условия за прилагане на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011.

(36) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно да се предостави подкрепа на Украйна за покриване на нуждите от финансиране, по-специално чрез предоставяне на краткосрочна и дългосрочна помощ под формата на заеми и безвъзмездна финансова подкрепа при преференциални условия, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради техния обхват и ефект могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

---

[24] Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета от 14 декември 2020 г. относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз и за отмяна на Решение 2014/335/ЕС, Евратом (ОВ L 424, 15.12.2020 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj).

[25] Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj).

(37) Поради неотложността, предизвикана от извънредните обстоятелства вследствие на непровокираната и неоправдана военна агресия на Русия, е уместно да се прибегне до изключението от срока от осем седмици, предвидено в член 4 от Протокол № 1 относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз, приложен към Договора за Европейския съюз, към Договора за функционирането на Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.

(38) Предвид ситуацията в Украйна настоящият регламент следва да влезе в сила по спешност в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Глава I

Общи разпоредби

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създава механизъм за сътрудничество по заемите за Украйна („механизмът“) и на Украйна се предоставя извънредна макрофинансова помощ с цел подкрепа на Украйна при покриването на нейните нужди от финансиране.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

(1) „подкрепа от Съюза“ означава заем за МФП и безвъзмездна финансова подкрепа, които са на разположение съгласно настоящия регламент;

(2) „двустранен заем“ означава заем, предоставен пряко или непряко от трета държава като заемодател (също „двустранен заемодател“) в полза на Украйна;

(3) „допустим двустранен заем“ означава двустранен заем, одобрен от Комисията като допустим съгласно механизма;

(4) „заем за МФП“ означава извънредната финансова подкрепа, предоставена от Съюза на Украйна под формата на заем съгласно глава III;

(5) „споразумение за заем за МФП“ означава споразумението за заем, подписано от Комисията от името на Съюза и от Украйна съгласно глава III;

(6) „други свързани разходи“ означава всички разходи или такси, дължими по заема за МФП и съответния двустранен заем.

Глава II

Механизъм за сътрудничество по заемите за Украйна

Член 3

Цел

Целта на механизма е на Украйна да бъде предоставена безвъзмездна финансова подкрепа, за да се помогне на Украйна да изплати заема за МФП и допустимите двустранни заеми. За постигането на тази цел механизмът получава ресурси и ги изплаща редовно на Украйна за покриване на главницата, лихвите и всички други свързани разходи по заема за МФП и допустимите двустранни заеми. В рамките на операциите на механизма се гарантира равен достъп както на двустранните заемодатели, така и на Съюза.

Член 4

Финансиране

1) Механизмът разполага с ресурси, които са на разположение чрез:

   а) сумите, прехвърлени в съответствие с приложение XLI към Регламент (ЕС) № 833/2014 на Съвета, които представляват външни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 5 от Финансовия регламент; както и

   б) сумите, получени като финансови приноси от държави членки, трети държави или други източници. Тези приноси представляват външни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 2, буква а), точка ii) и букви г) и д) от Финансовия регламент.

2) За всеки принос, посочен в параграф 1, буква б), се сключва споразумение за принос между Комисията, от името на Съюза, и вносителя. Споразумението за принос съдържа по-специално разпоредби относно условията на плащане. Комисията информира Европейския парламент и Съвета едновременно и без забавяне за сключените споразумения за принос.

Член 5

Налична подкрепа

1) Безвъзмездната финансова подкрепа по линия на механизма се предоставя при условията, определени в членове 6—8, за да се помогне на Украйна да погаси главницата, лихвите и всички други свързани разходи за:

   а) заема за МФП; както и

   б) допустимите двустранни заеми.

2) Безвъзмездната финансова подкрепа се разпределя, за да се помогне на Украйна да погаси заемите, посочени в параграф 1, пропорционално на главницата по всеки заем, изразена в евро, спрямо сумата на главницата по заема за МФП и всички допустими двустранни заеми, изразена в евро. След

като заемите за МФП или допустимият двустранен заем бъдат изцяло погасени от Украйна, включително лихвите и всички други свързани разходи, това разпределение се коригира, така че всички бъдещи ресурси да бъдат разпределени за оставащите заеми пропорционално на главницата по всеки заем, изразена в евро, спрямо сумата на главницата по всички оставащи заеми, изразена в евро.

3) Комисията приема решение за определяне на предвиденото в параграф 2 разпределение между заема за МФП и допустимите двустранни заеми. Комисията използва главницата по всеки допустим двустранен заем, изразена в евро, както е посочено в член 6, параграф 5, буква б). Комисията изменя това решение, за да включи всеки двустранен заем незабавно след влизането в сила на съответния двустранен заем. Комисията може да измени това решение, за да намали пропорционално разпределението за двустранен заем, ако двустранният заем не бъде изплатен изцяло в рамките на срока, определен в член 6, параграф 2, буква в).

4) Общият размер на главницата по заемите, посочени в параграф 1, не надвишава 45 милиарда евро.

5) Безвъзмездната финансова подкрепа по механизма се отпуска в евро.

6) Всички плащания зависят от наличието на ресурси, посочени в член 4, параграф 1.

7) Съюзът не поема никакви задължения за изплащането на допустимите двустранни заеми.

Член 6

Решение за изпълнение на Комисията относно допустимостта на двустранните заеми

1) Ако Украйна желае да поиска подкрепа по линия на механизма, за да ѝ се помогне да изплати двустранен заем, Украйна представя на Комисията текста на съответното двустранно споразумение за заем най-късно до 1 юни 2025 г.

2) Комисията незабавно оценява допустимостта на двустранния заем съгласно механизма в съответствие със следните критерии:

   а) двустранното споразумение за заем не е подписано преди [*дата на приемане на предложението*];

   б) контрагентът по двустранния заем действа под егидата на инициативата на Г-7 „Заеми за ускоряване на извънредните приходи за Украйна“; както и

   в) двустранният заем трябва да бъде изцяло отпуснат в полза на Украйна преди 31 декември 2027 г. Тези плащания могат да бъдат обвързани с изпълнението на политическите условия.

За целите на оценката Комисията може да поиска допълнителна информация от Украйна.

3) Отлагателно условие в двустранно споразумение за заем, в което се предвижда, че споразумението не влиза в сила преди одобряването от Комисията на допустимостта на двустранния заем или преди влизането в сила на

споразумението, посочено в член 7, не възпрепятства положителната оценка на двустранния заем.

4) Комисията одобрява с решение за изпълнение допустимостта на двустранния заем.

5) В решението за изпълнение на Комисията съгласно параграф 4 се определят:

а) двустранният заемодател;

б) главницата по двустранния заем, изразена в евро; доколкото е необходимо, главницата по двустранния заем също се изразява във валутата на съответния двустранен заем, като обменният курс за двустранния заем към евро е дневният обменен курс на еврото, публикуван в серия C на *Официален вестник на Европейския съюз* на [*дата на приемане на предложението*]; както и

в) обосновката за положителната оценка на двустранния заем.

6) Сборът на главниците на всички двустранни заеми, одобрени от Комисията в съответствие с настоящия член, и на заема за МФП трябва винаги да съответства на сумата, посочена в член 5, параграф 4.

7) Комисията може да отмени решението за изпълнение, посочено в параграф 4, ако двустранното споразумение за заем не влезе в сила до 30 юни 2025 г.

8) В случай на отрицателна оценка Комисията съобщава на Украйна надлежно обоснована оценка.

Член 7

Споразумение за прилагането на механизма за сътрудничество по заемите за Украйна

1) Безвъзмездната финансова подкрепа, посочена в член 5, се предоставя на Украйна само след като Комисията е сключила споразумение с Украйна („споразумението за МСЗУ“).

2) Споразумението за МСЗУ съдържа по-специално следните елементи:

а) задължението на Украйна да използва безвъзмездната финансова подкрепа за погасяване на главницата, лихвите и всички други свързани разходи по заема за МФП или допустимите двустранни заеми;

б) банковите сметки на всички двустранни заемодатели, по които Комисията ще извършва плащанията на безвъзмездната финансова подкрепа, свързана със съответните им двустранни заеми;

в) за плащанията на безвъзмездната финансова подкрепа, свързана със заема за МФП — разпоредби, с които се гарантира, че Съюзът ще използва тези суми за пряко изплащане на заема за МФП;

г) специални разпоредби, с които се отразява член 5, параграф 7 и се гарантира, че Съюзът не носи отговорност за вреди, причинени от Украйна или от трети страни при изпълнението на допустимите двустранни заеми, включително вследствие на прилагането на механизма, и по-специално когато сумите, посочени в член 4, параграф 1, варират във времето или са преустановени;

д) задължението на Украйна да получи от двустранните заемодатели и незабавно да предостави на Комисията доказателства за:

а) влизане в сила на всяко двустранно споразумение за заем; както и

б) изпълнение на всяко задължение за погасяване, включително, доколкото е необходимо, използвания приложим обменен курс;

е) задължението на Украйна да се споразумее с всеки двустранен заемодател, че всички суми, предоставени от Украйна за погасяване на заема, с които не се изпълняват незабавно задълженията за погасяване, остават на разположение, докато задълженията за погасяване станат изискуеми, като всички лихви, начислени върху тази сума, също могат да бъдат използвани за изпълнение на задълженията по двустранното споразумение за заем;

ж) задължението на Украйна да придружава всяко искане за плащане с:

а) подробности за оставащите дължими суми по всяко двустранно споразумение за заем; както и

б) данни за сумите, посочени в буква е);

з) изричното разрешение двустранните заемодатели да отправят по изключение искане за плащане в съответствие с член 8, параграф 6, при условие че информацията, посочена в буква ж) от настоящия параграф, е предоставена от двустранните заемодатели; както и

и) всички други изисквания, необходими за изпълнението на механизма.

3) Доколкото е необходимо, споразумението за МСЗУ се изменя след влизането в сила на всяко решение на Комисията, прието съгласно член 6, параграф 4.

Член 8

Изплащане на безвъзмездната финансова подкрепа

1) Украйна може да представя на Комисията два пъти годишно искане за безвъзмездна финансова подкрепа по отношение на заема за МФП и допустимите двустранни заеми.

2) Комисията оценява искането на Украйна въз основа на следните изисквания:

а) спазване на предварителното условие, посочено в член 11, което се прилага само по отношение на заема за МФП;

б) потвърждение, че общата стойност на плащанията по заема за МФП или всеки допустим двустранен заем, заедно с натрупаните лихви, не надвишава общата сума, дължима на този заемодател; както и

в) спазване на задълженията по споразумението за МСЗУ.

3) В зависимост от наличието на ресурси, посочени в член 4, параграф 1, когато Комисията направи положителна оценка, тя приема без ненужно забавяне решение, с което разрешава изплащането на безвъзмездната финансова подкрепа, включително сумата, изплатена за подкрепа на погасяването на всеки допустим двустранен заем, и сумата, предоставена за подкрепа на погасяването на заема за МФП. Изплатената сума е равна на размера на

наличните ресурси въз основа на член 4, параграф 1. Тази изплатена сума се разпределя в съответствие с решението на Комисията, посочено в член 5, параграф 3.

4) В случай че сумата, предоставена на Украйна за подпомагане на погасяването на заема за МФП, е по-висока от дължимата за погасяване сума, сумата в повече може да бъде използвана за предсрочно погасяване на заема в съответствие с член 15, параграф 2, буква д) или може да бъде задържана от Съюза изключително с цел подкрепа на погасяването на заема за МФП в бъдеще. Всички натрупани по нея лихви също ще бъдат на разположение в подкрепа на тази цел.

5) Когато Комисията даде отрицателна оценка на искането, тя незабавно информира Украйна, като посочва причините за своята оценка.

6) Без да се засягат параграфи 1 и 2, по надлежно обосновани причини Комисията може по изключение да оцени искания за плащане, подадени от двустранните заемодатели, по-специално ако Комисията е взела решение в съответствие с член 11, параграф 4 или ако Украйна не спазва задълженията по споразумението за МСЗУ.

Глава III

Макрофинансова помощ

Член 9

Предоставяне на извънредната макрофинансова помощ от Съюза

1) Съюзът предоставя на Украйна извънредна макрофинансова помощ с цел подпомагане на Украйна при покриването на финансовите ѝ нужди. Извънредната макрофинансова помощ от Съюза се предоставя на Украйна под формата на заеми. Помощта е предназначена за покриване на недостига на финансиране на Украйна, както е установено при сътрудничеството с международни финансови институции.

2) Отпускането на извънредната макрофинансова помощ от Съюза се управлява от Комисията въз основа на нейната оценка на предварителното условие, посочено в член 11, и на изпълнението на условията на политиката, включени в Меморандума за разбирателство (МР), посочен в член 12, параграф 1.

3) Заемът за МФП за Украйна е на разположение до 31 декември 2024 г. Той се предоставя от Комисията с една вноска, която може да бъде изплатена на един или повече траншове. Изплащането на всички траншове се извършва най-късно до 31 декември 2025 г.

Член 10

Размер

1) Заемът за МФП за Украйна е в максимален размер 35 милиарда евро. Когато обаче, към момента на приемане на решението на Комисията за отпускане на вноската, посочена в член 13, сборът от този максимален размер и от размера

на главницата на допустимите двустранни заеми, които вече са одобрени от Комисията в съответствие с член 6, както и от размера на главницата, посочен в заявените намерения на трети държави, съобщени на Комисията под егидата на инициативата на Г-7 „Заеми за ускоряване на извънредните приходи за Украйна“, надвишава 45 милиарда евро, максималният размер на заема за МФП се намалява със стойността на превишението.

2) Ако нуждите от финансиране на Украйна намалеят съществено през периода, през който извънредната макрофинансова помощ от Съюза е налична, включително в случай че Русия компенсира Украйна за нанесените от войната щети, Комисията намалява размера на помощта или я отменя, като прилага процедурата по разглеждане, посочена в член 7, параграф 2.

3) Максималният срок на заема за МФП е 45 години.

Член 11

Предварително условие за подкрепа

1) Поддържането и зачитането от Украйна на ефективни демократични механизми, включително на многопартийна парламентарна система и на върховенството на закона, както и осигуряването на гаранции за зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, принадлежащи към малцинства, са предварително условие за предоставянето на извънредната макрофинансова помощ.

2) Комисията и Европейската служба за външна дейност наблюдават изпълнението на предварителното условие, посочено в параграф 1, и по-специално преди отпускането на вноската и изплащането на траншове, като надлежно вземат предвид, когато е целесъобразно, редовния доклад на Комисията за разширяването. В този процес Комисията взема предвид съответните препоръки на международни органи, например Съвета на Европа и неговата Венецианска комисия. Комисията информира Съвета за изпълнението на предварителното условие, посочено в параграф 1, преди отпускането на вноската и преди изплащането на траншове на Украйна.

3) Параграфи 1 и 2 от настоящия член се прилагат в съответствие с Решение 2010/427/ЕС на Съвета[26].

4) Оценката, посочена в параграф 2, се извършва заедно с оценката, предвидена в член 5 от Регламент (ЕС) 2024/792[27].

5) Когато Комисията установи, че предварителното условие не е изпълнено или вече не се изпълнява, тя спира изплащането на извънредната макрофинансова помощ и отпускането на безвъзмездната подкрепа, посочена в член 8, що се отнася до заема за МФП.

---

[26] Решение 2010/427/ЕС на Съвета от 26 юли 2010 г. за определяне на организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност (ОВ L 201, 3.8.2010 г., стр. 30).

[27] Регламент (ЕС) 2024/792 на Европейския парламент и на Съвета от 29 февруари 2024 г. за създаване на механизъм за Украйна (ОВ L, 2024/792, 29.2.2024 г.).

Член 12

Меморандум за разбирателство

1) Комисията договаря с Украйна условията на политиката, с които е свързана извънредната макрофинансова помощ от Съюза. Тези условия на политиката се определят в МР.

2) Условията на политиката в МР са в съответствие с качествените и количествените стъпки, съдържащи се в приложението към Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета за одобряване на оценката на плана за Украйна и всички негови изменения. Условията на политиката в МР включват освен това ангажимент за насърчаване на сътрудничеството със Съюза в областта на възстановяването, реконструкцията и модернизацията на отбранителната промишленост на Украйна в съответствие с целите на Програмата за европейската отбранителна промишленост (ПЕОП) и други съответни програми на Съюза.

3) Комисията одобрява подписването на МР и неговите изменения чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 16, параграф 2.

Член 13

Решение за отпускане

1) Преди отпускането на вноската Украйна представя искане за средства, придружено от доклад в съответствие с разпоредбите на МР.

2) Комисията взема решение за отпускането на вноската в зависимост от оценката си на следните изисквания:

   а) спазване на предварителното условие, посочено в член 11; както и

   б) задоволително изпълнение на условията на политиката, определени в МР.

3) Изплащането на траншовете може да бъде съобразено с графика на изплащане на заема или безвъзмездната финансова подкрепа по стълб I на механизма за Украйна в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/792.

Член 14

Операции по получаване и отпускане на заеми

1) За да се финансира извънредната макрофинансова помощ, Комисията се оправомощава да заема, от името на Съюза, необходимите средства на капиталовите пазари или от финансови институции в съответствие с член 220а от Финансовия регламент.

2) Чрез дерогация от член 31, параграф 3, второ изречение от Регламент (ЕС) 2021/947 финансовата помощ, предоставена на Украйна под формата на заеми, не се подкрепя от гаранцията за външна дейност. Заемът за МФП не се провизира, както и чрез дерогация от член 211, параграф 1 от Финансовия регламент не се определя процент на провизиране като процент от сумата, посочена в член 10 от настоящия регламент.

3) Сумите, спрени в съответствие с член 11, параграф 4, са налични, доколкото е необходимо, в подкрепа на погасяването на операциите на Съюза по получаване на заеми. Използването на тези ресурси по този начин не освобождава Украйна от задължението ѝ да изплати заема в съответствие с условията на Споразумението за заем за МФП.

Член 15

Споразумение за заем за МФП

1) Подробните финансови условия на извънредната макрофинансова помощ от Съюза се определят в Споразумението за заем за МФП.

2) В допълнение към елементите, посочени в член 220, параграф 5 от Финансовия регламент, Споразумението за заем за МФП съдържа изисквания, че:

   а) правата, отговорностите и задълженията, предвидени в рамковото споразумение, посочено в член 9 от Регламент (ЕС) 2024/792, се прилагат за Споразумението за заем за МФП и за средствата по него;

   б) Украйна използва същите системи за управление и контрол като предложените в плана за Украйна, установен съгласно Регламент (ЕС) 2024/792;

   в) се гарантира, че Съюзът има право да поиска предсрочно погасяване на заема, когато е установено, че във връзка с управлението на извънредната макрофинансова помощ от Съюза Украйна е участвала в измама или корупция или друга незаконна дейност, която вреди на финансовите интереси на Съюза;

   г) Украйна продължава да спазва условията, посочени в член 11, параграф 1;

   д) сумата в повече, посочена в член 8, параграф 4, може да бъде използвана изцяло или частично за предсрочно погасяване на заема за МФП по инициатива на Комисията или, при одобрение от страна на Комисията, по искане на Украйна; както и

   е) се определят редът и условията за погасяване въз основа на каскадна структура. На първо място, посочената безвъзмездна подкрепа, предоставена за заема за МФП от механизма и разрешена в съответствие с член 8, се използва за директно погасяване на заема за МФП. На второ място, ако поради недостатъчни суми не е предоставена никаква или е предоставена само частична безвъзмездна подкрепа, сумите, задържани от Съюза в съответствие с член 8, параграф 4, се използват за директно изплащане на заема за МФП. На трето място, ако горепосочените суми са недостатъчни, в случай че бъде постигнато споразумение за предоставяне на Украйна на военни репарации или равностойно финансово уреждане на щетите от войната, Украйна използва тези ресурси за обслужването на заема за МФП. На четвърто място, ако горепосочените суми са недостатъчни, Украйна продължава да носи отговорност за оставащата дължима сума.

3) Неспазването на условията на Споразумението за заем за МФП представлява основание за Комисията да спре или отмени отпускането на вноската или

траншовете или, когато е обосновано, да изиска предсрочно погасяване на заема за МФП.

4) При поискване Споразумението за заем за МФП се предоставя едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

Член 16

Процедура на комитет

1) Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2) При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Глава IV

Заключителни разпоредби

Член 17

Информиране на Европейския парламент и Съвета

1) Комисията информира Европейския парламент и Съвета за развитията във връзка с прилагането на настоящия регламент, включително за изплащането по линия на механизма и заема за МФП, и им предоставя своевременно съответните документи. Тази информация следва да бъде предоставена в съответствие с междуинституционалните договорености, договорени в рамките на механизма за Украйна, включително диалога по механизма за Украйна.

2) До 30 юни всяка година Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за прилагането на настоящия регламент през предходната година, включващ оценка на прилагането. В този доклад: а) се разглежда напредъкът по отношение на изпълнението на извънредната макрофинансова помощ от Съюза; и б) се прави оценка на икономическото състояние и на перспективите пред Украйна, както и на напредъка при изпълнението на мерките на политиката, посочени в член 12, параграф 1. Когато е целесъобразно, и по-специално след изтичането на Споразумението за заем за МФП и на всички допустими двустранни споразумения за заем, Комисията включва в посочения доклад преглед на адекватността на договореностите, съдържащи се в настоящия регламент.

3) Не по-късно от 31 декември 2027 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за последваща оценка на резултатите и ефикасността на предоставената съгласно настоящия регламент извънредна макрофинансова помощ от Съюза и на степента, до която тя е допринесла за постигане на целите на помощта.

Член 18

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Механизъм за сътрудничество по заемите за Украйна и за предоставяне на макрофинансова помощ на Украйна

1.2 Съответни области на политиката (програмен клъстер)

Област на политиката: Икономически и финансови въпроси

Дейност: Международни икономически и финансови въпроси 1.3 Предложението/инициативата е във връзка с:

☒ ново действие

☐ ново действие след пилотен проект/подготвително действие[28]

☐ продължаване на съществуващо действие

☐ сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие

1.4 Цел(и)

1.4.1 Обща(и) цел(и)

Създаване на Механизъм за сътрудничество по заемите за Украйна и предоставяне на макрофинансова помощ на Украйна с цел подкрепа на Украйна за покриване на финансовите ѝ нужди.

1.4.2 Специфичн(и) цел(и)

Предоставяне на Украйна на безвъзмездна финансова подкрепа, за да ѝ се помогне да изплати заема за МФП и двустранните заеми, предоставени в подкрепа на Украйна, и по този начин да се допринесе за макрофинансовата стабилност, както и да се облекчат външните и вътрешните финансови ограничения на страната.

1.4.3 Очакван(и) резултат(и) и отражение

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на бенефициерите/целевите групи.

- Подкрепа за икономическата устойчивост и стабилност на Украйна в условията на война.
- Принос за покриването на нуждите от външно финансиране на Украйна в контекста на значително влошаване на външните ѝ сметки вследствие на непровокираното и неоправдано нахлуване на Русия в Украйна.
- Облекчаване на нуждите от бюджетно финансиране на Украйна като продължение на вече предоставената спешна помощ.

[28] Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

• Принос, чрез механизма за сътрудничество в областта на заемите за Украйна, за погасяването на заема за МФП, предоставен на Украйна съгласно настоящия регламент, и на двустранните заеми.

1.4.4 Показатели за изпълнението

Посочете показателите за проследяване на напредъка и на постиженията.

Преди изплащането на вноската от заема за МФП от органите на Украйна ще бъде поискано да представят доклад относно спазването на договорените условия на политиката. Службите на Комисията ще продължат да поддържат тесни връзки с платформата на донорите за Украйна, за да се възползват от опита, натрупан в рамките на текущата дейност на съответните донори.

Службите на Комисията ще продължат да следят управлението на публичните финанси след оперативната оценка на финансовите процеси и на административните процедури в Украйна, която беше извършена през юни 2020 г.

Делегацията на ЕС също ще докладва редовно по въпроси, свързани с мониторинга на помощта. Предвижда се годишен доклад до Съвета и Европейския парламент относно прилагането на настоящия регламент, включително плащанията по механизма за сътрудничество по заемите за Украйна и заема за МФП. Комисията извършва последваща оценка на приключилата МФП от Съюза.

1.5 Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1 Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

За изпълнението на механизма за сътрудничество по заемите за Украйна Комисията ще сключи споразумение с Украйна, в което се определят условията и задълженията за получаване и използване на безвъзмездната финансова подкрепа. Подкрепата за подпомагане на Украйна за погасяване на заеми, предоставени от трети държави в рамките на механизма за сътрудничество по заемите за Украйна, ще зависи от положителната оценка на Комисията за допустимостта на двустранните заеми, предоставени от Украйна. Отпускането на безвъзмездната финансова подкрепа по механизма за сътрудничество по заемите за Украйна ще зависи от одобрението на Комисията на исканията за безвъзмездна финансова подкрепа, подадени от Украйна или, по изключение, от двустранни кредитори.

Заемът за МФП ще зависи от изпълнението на предварителното условие, както и на условията на политиката, посочени в меморандум за разбирателство (МР) между Комисията и органите на Украйна. Помощта ще се състои от еднократна вноска, която може да бъде изплатена на няколко транша.

Помощта за МФП ще бъде управлявана от Комисията. Прилагат се специални разпоредби относно предотвратяването на измами и други нередности в съответствие с Финансовия регламент, включително съответните разпоредби за гарантиране на финансовите интереси на Съюза, предвидени в рамковото споразумение съгласно Регламент (ЕС) 2024/792. Комисията и украинските органи ще се споразумеят за МР, в който се определят изискванията за докладване. Комисията ще работи в тясно сътрудничество с международните финансови институции и националните органи, както и с третите държави, участващи в многостранната платформа за координация на донорите в Украйна, за да координира приоритетите и условията на съответната им

подкрепа и да наблюдава относимото развитие и прилагането на изискванията и условията, договорени в МР.

1.5.2 Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

Предложението отговаря на необходимостта от общ отговор при предоставянето на подкрепа на Украйна в адекватен размер, което не може да бъде постигнато в достатъчна степен самостоятелно от държавите членки и следователно може да бъде постигнато по-добре от ЕС. Основните причини са бюджетният капацитет и бюджетните ограничения на национално равнище и нуждата от висока степен на координация между донорите за постигане на максимален обхват и ефективност на подкрепата, като същевременно се ограничава тежестта върху административния капацитет на украинските органи, който е много претоварен при настоящите обстоятелства.

Инициативата е част от целта на ЕС за предоставяне на краткосрочна помощ за осигуряване на ликвидност на Украйна. Тя засилва също действията на Съюза за пряка хуманитарна подкрепа, икономическа подкрепа и подкрепа в областта на отбраната, както и инициативите на Съюза за координиране на многостранни действия.

Основната добавена стойност на механизма за сътрудничество по заемите за Украйна в сравнение с други инструменти на Съюза е да помогне на Украйна да изплати заема за МФП и допустимите двустранни заеми, предоставени в подкрепа на Украйна. По този начин той отговаря на призива на Европейския съвет в заключенията от 27 юни 2024 г. за продължаване на работата, като същевременно се третират всички съответни правни и финансови аспекти, за да се осигури допълнително финансиране за Украйна до края на годината под формата на заеми, обслужвани и изплатени чрез бъдещи потоци от извънредни приходи.

В сравнение с другите инструменти на ЕС основната добавена стойност от заемите за МФП е бързото облекчаване на външните финансови ограничения и подкрепата за гарантиране на непрекъсната стабилна макрофинансова рамка, включително чрез насърчаване на устойчивостта и стабилността на платежния баланс и бюджета в целесъобразна рамка за изискванията за докладване.

1.5.3 Изводи от подобен опит в миналото

Операциите за макрофинансова помощ подлежат на последваща оценка. Минали последващи оценки на предишни операции за МФП за Украйна показаха, че като цяло те са били много уместни по отношение на нейните цели, като и целите на бюджета и на политиката. Те са от съществено значение за подпомагането на Украйна при справянето с проблемите, свързани с платежния баланс, и при провеждането на ключови структурни реформи за стабилизиране на икономиката и повишаване на устойчивостта на външната ѝ позиция. Те са дали възможност за фискални икономии и финансови ползи, както и са изиграли ролята на катализатор за допълнителна финансова подкрепа и доверие на инвеститорите.

Като се има предвид иновативният характер на механизма за сътрудничество по заемите за Украйна, не можаха да бъдат установени съотносими поуки. 1.5.4

Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти

Предложението е съвместимо с таваните на многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2021—2027 г.

Механизмът за сътрудничество по заемите за Украйна ще бъде финансиран чрез външни целеви приходи.

Подкрепата за МФП под формата на заеми ще бъде налична до 31 декември 2024 г., като изплащането на траншовете ще се извърши до 31 декември 2025 г. Ресурсите за заема за МФП ще бъдат финансирани чрез заемане на средства.

Като се вземат предвид финансовите рискове и бюджетното покритие, подкрепата под формата на заеми съгласно настоящия регламент не следва да се провизира, да бъде гарантирана над таваните на МФР, и, чрез дерогация от член 211, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, не следва да се определя процент на провизиране.

1.5.5 Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

Като използва заеми, тази операция за МФП увеличава ефективността на бюджета на ЕС чрез ефекта на ливъридж и осигурява най-ефективния от гледна точка на разходите вариант. Комисията е оправомощена да заема средства от капиталовите пазари от името на Европейския съюз и Евратом, като използва гаранцията от бюджета на ЕС. Целта е да се получат средства от пазара при възможно най-добрите лихвени проценти благодарение на високия кредитен статус.

Следва да се избягва допълнителният натиск върху ограничения бюджет на ЕС, породен от изискванията за провизиране и сложните договорености, включващи множество ad hoc национални гаранции. Следователно заемът за МФП ще бъде гарантиран над таваните на МФР. В настоящия пазарен контекст наличието на единна и ефикасна система за осигуряване на най-благоприятни условия за получаване на заеми и за разширяване на достъпа до пазара с цел подкрепа под формата на заеми има значителни предимства.

1.6 Срок на действие и финансово отражение на предложението/инициативата

☐ ограничен срок на действие

☐ в сила от ГГГГ до ГГГГ

☐ Финансово отражение от ГГГГ до ГГГГ за бюджетни кредити за поети задължения и от ГГГГ до ГГГГ за бюджетни кредити за плащания.

☒ неограничен срок на действие

Изпълнение с период на започване на дейност от 1.10.2024 г. до 30.6.2025 г.,

последван от функциониране с пълен капацитет.

1.7 Планирани методи на управление[29]

☒ **Пряко управление** от Комисията

[29] Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

☒ от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;

☐ от изпълнителните агенции

☐ **Споделено управление** с държавите членки

☐ **Непряко управление** чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

☐ трети държави или на органите, определени от тях;

☐ международни организации и техните агенции (да се уточни);

☐ ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;

☐ органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент;

☐ публичноправни органи;

☐ частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото предоставят подходящи финансови гаранции;

☐ органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;

☐ лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.

Ако е посочен повече от един метод на управление, пояснете в частта „Забележки“.

Забележки

Не се прилага.

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

Прилагат се задълженията за мониторинг и докладване съгласно Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.

Мониторингът на дейността от страна на службите на Комисията ще се извърши на базата на специфичните мерки, които ще бъдат договорени с украинските органи в рамките на меморандум за разбирателство (МР).

МР ще включва условия на политиката, които следва да бъдат в съответствие с качествените и количествените стъпки, съдържащи се в приложението към Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета за одобряване на оценката на плана за Украйна и всички негови изменения.

Комисията проверява изпълнението на условията на политиката, определени в МР. Комисията ще уведоми Европейския парламент и Съвета за резултатите от тази проверка.

До 30 юни всяка година Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно прилагането на настоящия регламент през предходната година, включващ оценка на прилагането. В този доклад: а) се разглежда напредъкът по отношение на изпълнението на макрофинансовата помощ от Съюза; и б) се прави оценка на икономическото състояние и на перспективите пред Украйна, както и на напредъка при изпълнението на условията на политиката, включени в МР. Когато е целесъобразно, по-специално след изтичането на срока на заемите за МФП и на всички двустранни споразумения за заем, Комисията включва в този доклад преглед на адекватността на договореностите, съдържащи се в настоящия регламент.

Не по-късно от 31 декември 2027 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за *последваща* оценка на резултатите и ефикасността на подкрепата от Съюза, предоставена по линия на операцията за МФП, и на степента, до която тя е допринесла за постигане на целите на помощта.

2.2 Системи за управление и контрол

2.2.1 Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

Действията, които ще бъдат финансирани по настоящото предложение, ще се осъществяват под пряко управление от Комисията, що се отнася до финансовата подкрепа, предоставяна директно на държавата.

Безвъзмездната подкрепа по механизма за сътрудничество по заемите за Украйна ще бъде предоставена от Комисията в зависимост от наличието на суми в механизма за сътрудничество по заемите за Украйна.

Отпускането на траншовете може да бъде организирано гъвкаво и бързо в хода на 2024 г. и 2025 г. За да се улесни управлението на ликвидността от страна на украинските органи и да се осигури предвидимост, Комисията възнамерява да гарантира, че траншовете се отпускат редовно в хода на 2024 г. и 2025 г., като се избягват, доколкото е възможно, значителни отклонения на сумите от тримесечие на тримесечие. Изплащането на траншовете може да бъде съобразено с графика на

изплащане на заема или безвъзмездната финансова подкрепа по стълб I на механизма за Украйна в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/792.

Заемът за МФП следва да се отпуска при спазване на предварителните условия и задоволително изпълнение на условията на политиката.

2.2.2 Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

По отношение на предложената операция съществуват политически рискове, фидуциарни рискове и рискове, свързани с политиката. Важен риск за операцията произтича от продължаването на войната, причинена от непровокираното и неоправдано нахлуване на Русия в Украйна, което може да има допълнително отрицателно въздействие върху макроикономическата стабилност и административния капацитет на Украйна

Второ, бъдещите потоци от извънредни приходи, произтичащи от блокирането на руски държавни активи, държани в Европейския съюз, се основават на редица допускания. Ако тези допускания не се реализират, механизмът за сътрудничество по заемите за Украйна може да не постигне пълното си потенциално въздействие.

Трето, налице е риск заемите да бъдат използвани по неправомерен начин. Тъй като предложението не е предназначено за конкретни разходи (за разлика например от финансирането на проекти), този риск е свързан с фактори като общото качество на системите за управление в Националната банка на Украйна и Министерството на финансите, административните процедури, процедурите за контрол и надзор, сигурността на информационните системи, както и наличието на подходящи способности за вътрешен и външен одит.

Четвърто, в случай че безвъзмездната подкрепа от механизма за сътрудничество по заемите за Украйна е недостатъчна за погасяване на заема за МФП, както и че не са възможни други източници за погасяване, рискът произлиза от възможността Украйна да не обслужва заема за МФП, което би могло да се дължи например на значително допълнително влошаване на платежния баланс и фискалната позиция на партньора.

Системи за вътрешен контрол

По отношение на операциите ще се прилагат процедурите за проверка, контрол и одит, за които отговарят Комисията, включително Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и Европейската сметна палата съгласно член 129 от Финансовия регламент. Плащането подлежи на мониторинг от страна на служителите на Комисията. Изплащането на средства във връзка с операциите може да бъде подложено на допълнителни независими последващи проверки (документни и/или на място), извършвани от служители от екипа за последващ контрол на съответната служба на Комисията. Такива проверки могат да бъдат извършвани и по искане на отговорния оправомощен разпоредител с бюджетни кредити. При необходимост (досега не се е случвало) плащанията могат да бъдат прекъсвани или спирани, могат да бъдат извършвани финансови корекции (от Комисията) и да бъдат събирани суми, като това трябва да е изрично предвидено в споразуменията с Украйна.

2.2.3 Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

Чрез въведените системи за контрол за плащанията от типа на макрофинансовата помощ е постигнат действителен процент на грешка от 0 %. Не са известни случаи на измама, корупция или незаконна дейност. Операциите имат ясна интервенционна логика, която позволява на Комисията да оценява тяхното въздействие. Контролът дава възможност да се потвърдят получената увереност и постигането на целите и приоритетите на политиката.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита, например от стратегията за борба с измамите.

За намаляване на рисковете от неправомерно използване на средствата са и ще бъдат предприети няколко мерки: Подробните условия на безвъзмездната подкрепа съгласно механизма за сътрудничество по заемите за Украйна се определят в правно споразумение, което се сключва между Комисията и Украйна. С правното споразумение се установява задължението на Украйна да използва безвъзмездната финансова подкрепа за погасяване на главницата, лихвите и всички други свързани разходи по заема за МФП или допустимите двустранни заеми, както и да получи от двустранните кредитори и незабавно да предостави на Комисията доказателства за изпълнението на всяко задължение за плащане.

Освен това трябва да бъде сключено споразумение за заем между Комисията и Украйна в съответствие с член 220 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. Споразумението за заем ще съдържа разпоредби относно извършването на проверки, предотвратяването на измами, одитите и събирането на вземания в случай на измама или корупция. По-специално споразумението за заем ще включва разпоредби, по силата на които Комисията да извършва проверки, Сметната палата да извършва одити и Европейската прокуратура да упражнява своите правомощия, в съответствие с членове 129 и 220 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.

Операцията за МФП подлежи на специалните разпоредби за защита на финансовите интереси на Съюза, установени в рамковото споразумение по линия на механизма за Украйна.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

Поискани нови бюджетни редове

<u>По реда</u> на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Финансов принос			
		Многогод./едногод.	от държави от ЕАСТ	от държави кандидатки	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент
6	Бюджетен ред „Оперативни разходи“: **14 11 01** – *Механизъм за сътрудничество по заемите за Украйна*	Многогод.	ДА	ДА	ДА	ДА

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1 Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

Целта на механизма е да се предостави на Украйна безвъзмездна финансова подкрепа, за да се помогне на страната да изплати заема за МФП и двустранните заеми, предоставени в нейна подкрепа.

Механизмът ще получава ресурси и ще ги изплаща редовно на Украйна за покриване на главницата, лихвите и всички други свързани разходи по заема за МФП и двустранните заеми.

Сумите, прехвърлени към механизма за сътрудничество по заемите за Украйна чрез евентуално изменение на приложение XLI към Регламент (ЕС) № 833/2014 на Съвета, както и сумите, произлизащи от специфични доброволни вноски от държави членки, трети държави или други източници, ще бъдат използвани за предоставяне на безвъзмездна подкрепа на Украйна с цел подпомагане на страната да изплати заема за МФП и двустранните заеми, предоставени в нейна подкрепа.

Механизъм за сътрудничество по заемите за Украйна (допускане: бюджетните кредити за поети задължения се равняват на бюджетните кредити за плащания)	Година **2024**	Година **2025**	Година **2026**	Година **2027**
• Бюджетни кредити за оперативни разходи (от които)				
14 11 01 – *Механизъм за сътрудничество по заемите за Украйна*	pm	pm	pm	pm

Функция от многогодишната финансова рамка	**7**	„Административни разходи“

Тази част следва да бъде попълнена, като се използва таблицата за бюджетни данни от административно естество, която най-напред се въвежда в приложението към законодателната финансова обосновка (приложение V към вътрешните правила), което се качва в DECIDE за провеждането на вътрешни консултации между службите.

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година **N**	Година **N+1**	Година **N+2**	Година **N+3**	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	**ОБЩО**
ГД: <…….>						
○ Човешки ресурси						
○ Други административни разходи						

ОБЩО ГД <…….>	Бюджетни кредити								

ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо поети задължения = Общо плащания)								

3.2.2 Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

☒ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи

☐ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година **2024**	Година **2025**	Година **2026**	Година **2027**		**ОБЩО**
ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка						
Човешки ресурси						
Други административни разходи						
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка						

Извън ФУНКЦИЯ 7[30] **от многогодишната финансова рамка**						
Човешки ресурси						
Други разходи с административен характер						
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка						

ОБЩО						

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други административни разходи, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

30 Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове „ВА“), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

Очаквани нужди от човешки ресурси

☒ Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси

☐ Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

		2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)		
○ Длъжности в щатното разписание (длъжностни лица и срочно наети служители)								
20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)								
20 01 02 03 (Делегации)								
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)								
01 01 01 11 (Преки научни изследвания)								
Други бюджетни редове (да се посочат)								
○ Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време: ЕПРВ)[31]								
20 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от общия финансов пакет)								
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)								
XX 01 xx yy zz [32]	- В централата							
	- В делегациите							
01 01 01 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — Непреки научни изследвания)								
01 01 01 12 (ДНП, КНЕ, ПНА — Преки научни изследвания)								
Други бюджетни редове								
ОБЩО								
○ Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време: ЕПРВ) — ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД [33] Друг бюджетен ред: Целеви приходи								
Финансиран от целеви приходи — в централата								
Финансиран от целеви приходи — в делегация								
ОБЩО								

XX е съответната област на политиката или бюджетен дял.

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

---

31 ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

32 Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

33 ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

Длъжностни лица и срочно наети служители	
Външен персонал	

3.2.3 Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

Заемите ще бъдат финансирани от заеми на ЕС на финансовите пазари.

☒може да се финансира изцяло чрез преразпределяне на средства в рамките на съответната функция от многогодишната финансова рамка (МФР).

☐ налага да се използват неразпределеният марж под съответната функция от МФР и/или специалните инструменти, предвидени в Регламента за МФР.

☐налага преразглеждане на МФР.

3.2.4 Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

☐не предвижда съфинансиране от трети страни[34]

☒предвижда следното съфинансиране от трети страни, като оценките са дадени по-долу:

Бюджетни кредити в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година **N**[35]	Година **N+1**	Година **N+2**	Година **N+3**	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			Общо
Да се посочи съфинансиращият орган	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*

[34] Финансовият принос от трети страни ще бъде под формата на целеви приходи, представени в раздела по-долу.

[35] Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Моля, заменете буквата N с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото за следващите години.

3.3 Очаквано отражение върху приходите

☐ Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.

☒Предложението/инициативата има следното финансово отражение:

☐ върху собствените ресурси

☑върху други приходи

Моля, посочете дали приходите са записани по разходни бюджетни редове☑

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред:	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата[36]						
		Година **N**	Година **N+1**	Година **N+2**	Година **N+3**	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)		
Позиция 6642 Механизъм за сътрудничество по заемите за Украйна — целеви приходи	*р.т.*	*р.т.*	*р.т.*	*р.т.*	*р.т.*	*р.т.*	*р.т.*	*р.т.*

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

Вж. раздел 3.2.1 по-горе.

[36] Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. след като са приспаднати 25 % за разходи по събирането.